

บทสรุปผู้บริหาร

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ขับเคลื่อนภารกิจภายใต้วิสัยทัศน์ “เป็นศูนย์กลางความรู้และนวัตกรรมการขับเคลื่อนคุณธรรมของสังคมไทย” โดยมุ่งสร้างระบบนิเวศคุณธรรมที่มั่นคงและยั่งยืน ผ่านการบูรณาการองค์ความรู้ เครือข่ายทางสังคม และต้นแบบคุณธรรมเข้าด้วยกัน ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จึงไม่เพียงการบรรลุเป้าหมายเชิงโครงการ แต่สะท้อนถึงพลังการเชื่อมโยงระหว่างฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ พลังเครือข่าย และแรงบันดาลใจจากต้นแบบ ที่สอดประสานกันอย่างเป็นระบบ โดยขับเคลื่อนผ่านการดำเนินงานใน 3 ยุทธศาสตร์สำคัญ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมพัฒนาและบริหารจัดการองค์ความรู้และนวัตกรรม มุ่งเน้นการพัฒนางานวิจัย องค์ความรู้ และนวัตกรรม โดยเฉพาะการสร้างฐานข้อมูลด้านคุณธรรมเพื่อใช้ประกอบการกำหนดนโยบายที่ตอบสนองต่อสภาพปัญหาและข้อค้นพบเชิงสังคม ศูนย์คุณธรรมได้ดำเนินการสำรวจสถานการณ์คุณธรรมด้วยดัชนีชี้วัดคุณธรรมและทุนชีวิต ซึ่งสะท้อนทั้งทัศนคติและบริบททางคุณธรรมในชีวิตประจำวันของกลุ่มตัวอย่างที่ครอบคลุมทุกช่วงวัยและทุกภูมิภาค ซึ่งผลการสำรวจฯ ประจำปี 2568 พบว่า ดัชนีชี้วัดคุณธรรมในภาพรวม อยู่ใน “ระดับน้อย” โดยมีค่าเฉลี่ย 4.36 จาก 6 คะแนน โดยเฉพาะคุณธรรมด้านสุจริต และ พอเพียง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (4.22 คะแนน) ถือเป็นโจทย์สำคัญที่ต้องเร่งเสริมสร้างขณะที่ทุนชีวิตในภาพรวมของคนไทย 3 ช่วงวัย อยู่ใน “ระดับดี” มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 78.51 ครอบคลุมทุกภูมิภาค สะท้อนถึงศักยภาพเชิงบวกของสังคมไทย แม้ยังคงมีความท้าทายในการยกระดับคุณธรรมพื้นฐานบางด้านก็ตาม ทั้งนี้ ศูนย์คุณธรรมยังได้ริเริ่มสำรวจในระดับจังหวัดเป็นครั้งแรกใน 4 จังหวัดนำร่อง ได้แก่ ลำปาง หนองคาย ระยอง และพังงา เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกสำหรับการวางแผนพัฒนาที่ตรงกับบริบทพื้นที่ ซึ่งผลการสำรวจฯ พบว่า ทุกจังหวัดมีคุณธรรม 5 ด้าน ทั้ง 3 ช่วงวัย ในภาพรวมอยู่ใน “ระดับพอใช้” (คะแนน 4.52, 4.71, 4.43 และ 4.44 ตามลำดับ) ขณะที่ทุนชีวิต พบว่า ทั้ง 4 จังหวัดมีทุนชีวิตในภาพรวม 3 ช่วงวัย อยู่ในระดับดี-ดีมาก โดยที่จังหวัดพังงามีทุนชีวิตในภาพรวมอยู่ในระดับดีมากในทุกช่วงวัย แสดงให้เห็นพลวัตที่แตกต่างของคุณธรรมและทุนชีวิตในระดับพื้นที่ และเป็นจุดเริ่มต้นของการเชื่อมโยงข้อมูลวิจัยสู่การพัฒนาจังหวัดคุณธรรมอย่างมีทิศทาง

นอกจากนั้น ศูนย์คุณธรรมได้นำข้อค้นพบจากการสำรวจและประเด็นสถานการณ์ทางสังคมมาต่อยอดสู่การพัฒนานวัตกรรมเพื่อสังคม ผ่านกิจกรรม Moral Hackathon 2025 ซึ่งเกิดการออกแบบและพัฒนานวัตกรรมเพื่อสังคม เชื่อมโยงความคิดสร้างสรรค์กับภูมิปัญญาท้องถิ่นและธุรกิจชุมชน ทดลองร่วมกับชุมชน ตำบลท่าเรือ อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และพัฒนานวัตกรรมด้วยความร่วมมือด้านวิชาการจากกระบวนการห้องปฏิบัติการสังคม (Social Lab) ดำเนินการในพื้นที่นำร่อง 2 แห่ง ได้แก่ ชุมชนเจ็ดเสมียน จังหวัดราชบุรี และชุมชนบางเตย จังหวัดนครปฐม โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อค้นหาความต้องการของชุมชนในประเด็นการเตรียมความพร้อมสังคมสูงวัย จนเกิดเป็นองค์ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง พร้อมกันนี้ได้มีการพัฒนาระบบศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศด้านคุณธรรม (MDC) ให้เป็นแพลตฟอร์มกลางที่รวบรวมฐานข้อมูล ผลงาน และต้นแบบด้านคุณธรรม เพื่อให้การเข้าถึง ค้นหา และนำไปใช้เชิงนโยบายเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และสอดคล้องกับการพัฒนาสังคมคุณธรรมในระยะยาว

ยุทธศาสตร์การพัฒนาเครือข่ายและหุ้นส่วนทางสังคมในการขับเคลื่อนส่งเสริมคุณธรรม
การดำเนินงานก่อให้เกิดการรวมพลังของเครือข่ายอย่างกว้างขวาง โดยมีการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม

18 จังหวัด เกิดการมีส่วนร่วมจากองค์กรภาคีเครือข่าย 6 ภาคส่วน กว่า 500 องค์กร โดยมีเวทีสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 14 เป็นเวทีสำคัญในการรวบรวมข้อเสนอเชิงนโยบายที่สะท้อนจากพื้นที่และสามารถนำไปขยายผลในระดับประเทศ นอกจากนี้ ศูนย์คุณธรรมยังได้ยกระดับองค์กรด้วยมาตรฐานคุณธรรมกว่า 320 แห่ง พัฒนาแกนนำเครือข่าย กว่า 600 คน มุ่งให้เป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านคุณธรรมสู่เครือข่ายวงกว้าง ส่งเสริมการใช้ระบบเครดิตความดี (Moral Credit) เพื่อสร้างแรงจูงใจเชิงบวกในระดับบุคคล องค์กร และชุมชน รวมทั้งขับเคลื่อนคุณธรรมระดับครอบครัว ด้วยการเลี้ยงดูเชิงบวก ก่อเกิดเป็นกลไกพี่เลี้ยงที่ปรึกษาในชุมชนครอบคลุม 34 จังหวัด เกิดแกนนำพลังบวก 517 คน และเกิดแหล่งเรียนรู้ครอบครัวพลังบวก 25 แห่ง ทั้งนี้ เพื่อให้การขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมเชิงพื้นที่เกิดความเป็นระบบ จึงส่งเสริมให้เกิดศูนย์ประสานเครือข่ายคุณธรรมระดับจังหวัด (Moral Network Center: MNC) ใน 12 จังหวัด เพื่อเป็นกลไกกลางในการเชื่อมประสานเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการบูรณาการคุณธรรมเข้ากับภารกิจการป้องกัน การทุจริตในเชิงสร้างสรรค์

ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาต้นแบบคุณธรรมเพื่อการสื่อสารและขยายผล ศูนย์คุณธรรม ได้นำแนวคิด Soft Power ในมิติของพลังโน้มน้าวทางวัฒนธรรมและคุณค่า มาผสานกับ “ต้นแบบคุณธรรม” เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างแรงบันดาลใจและขยายผลสู่สาธารณะอย่างกว้างขวาง โดยดำเนินการสรรหา และยกย่องต้นแบบด้านคุณธรรมทั้งในระดับบุคคล องค์กร/ชุมชน และสื่อ ที่มีผลงานเชิงประจักษ์ และเป็นที่ยอมรับ เพื่อเป็นแบบอย่างแก่สังคม ภายใต้แนวคิด “ให้คนดีมีพื้นที่ยืน ความดีมีพื้นที่ในสังคม” ผ่านเวที Thailand Moral Awards 2024 ซึ่งได้คัดเลือกและยกย่องต้นแบบรวมทั้งสิ้น 166 เรื่องราว พร้อมทั้งนี้ ยังได้กำหนดกลยุทธ์การสื่อสารที่หลากหลาย ทั้ง on-air, online และ on-ground เพื่อเผยแพร่และขยายผลต้นแบบคุณธรรมไปสู่สาธารณะในวงกว้าง โดยมีการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานและภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ให้การสื่อสารมีความเข้มข้นและต่อเนื่อง ขณะเดียวกัน ศูนย์คุณธรรม ยังตระหนักถึงอิทธิพลของสื่อมวลชน ที่มีต่อความคิด ทศนคติ และพฤติกรรมของสังคม จึงได้พัฒนาหลักสูตร Active Media for Moral Ecosystem เพื่อเสริมศักยภาพผู้ผลิตสื่อให้สามารถนำเสนอเนื้อหาที่มีคุณภาพ ควบคู่กับการปลูกฝังมิติของคุณธรรมและมาตรฐานวิชาชีพ

ชื่อโครงการ	งบประมาณที่ได้รับ จัดสรร (หน่วย : ล้านบาท)	ผลการใช้จ่าย งบประมาณ (หน่วย : ล้านบาท)	ระยะเวลา ดำเนินการ
1. โครงการนวัตกรรมระบบพฤติกรรมไทย	19.0874	17.4941	1 ต.ค.67-4 มี.ค.69
2. โครงการศึกษาและพัฒนากระบวนการ รับรององค์กรคุณธรรม	0.8125	0.7310	1 ต.ค.67-30 ก.ย.68
3. โครงการพัฒนาระบบศูนย์กลางข้อมูล สารสนเทศด้านคุณธรรม	14.0427	13.9537	1 ต.ค.67-1 ธ.ค.68
4. โครงการการพัฒนาทักษะดิจิทัลสำหรับ บุคลากรภาครัฐเพื่อการขับเคลื่อนรัฐบาล ดิจิทัล	0.4167	0.4167	1 ต.ค.67-30 ก.ย.68
รวม	34.3593	32.5955	

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การส่งเสริมพัฒนาและบริหารจัดการองค์ความรู้และนวัตกรรม

1. โครงการนวัตกรรมระบบพฤติกรรมไทย ดำเนินการแล้วเสร็จ 100% เป็นการดำเนินงานที่มุ่งสร้างระบบนิเวศคุณธรรมในสังคมไทย โดยใช้ 2 กลยุทธ์หลักที่เกื้อหนุนกันอย่างเป็นระบบ กลยุทธ์ที่ 1 คือ การพัฒนางานวิจัย องค์ความรู้ และนวัตกรรม โดยมีการสำรวจสถานการณ์คุณธรรมและทุนชีวิต ปี 2568 ครอบคลุมทั้ง 6 ภูมิภาค เพื่อสร้างฐานข้อมูลเชิงประจักษ์สำหรับกำหนดยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนคุณธรรมในระดับชาติและจังหวัด พร้อมทั้งมีการจัดการแข่งขัน Moral Hackathon 2025 เปิดโอกาสให้เยาวชนออกแบบและพัฒนานวัตกรรมเพื่อสังคม พร้อมทดลองปฏิบัติจริงในพื้นที่นำร่อง (Sandbox) ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงแนวคิดสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงปฏิบัติ ขณะที่กลยุทธ์ที่ 2 เน้นการพัฒนาแพลตฟอร์มบริหารจัดการงานวิจัย องค์ความรู้ และนวัตกรรม โดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและใช้กระบวนการห้องปฏิบัติการสังคม (Social Lab) เป็นพื้นที่ทดลองและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งสองกลยุทธ์นี้ทำให้เกิดการขับเคลื่อนคุณธรรมในสองระดับ คือ ระดับนโยบาย (Macrosystem) ที่ได้ข้อมูลเชิงวิชาการรองรับการกำหนดยุทธศาสตร์ และระดับพื้นที่ (Microsystem) ที่เกิดนวัตกรรมและเครือข่ายใกล้ชิดกับประชาชน สุดท้ายจึงนำไปสู่การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองที่สมบูรณ์ทั้งด้านคุณธรรม ความคิดสร้างสรรค์ และการอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานของความหลากหลาย โดยปี 2568 ศูนย์คุณธรรม มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างระบบนิเวศคุณธรรม ที่ครอบคลุมทั้งระดับนโยบายและระดับพื้นที่ โดยผลลัพธ์เชิงระบบที่เกิดขึ้นสะท้อนการขับเคลื่อนคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ นวัตกรรมที่เชื่อมโยงเยาวชนกับชุมชน และต้นแบบที่เน้นการมีส่วนร่วม อันเป็นรากฐานสำคัญต่อการพัฒนาสังคมคุณธรรมอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานที่สำคัญสามารถจำแนกได้ 3 กิจกรรมสำคัญ ดังนี้

(1) **การจัดทำข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อกำหนดนโยบาย** ดำเนินการสำรวจสถานการณ์คุณธรรมด้วยดัชนีชี้วัดคุณธรรมและทุนชีวิต ประจำปี 2568 ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่าง 3 ช่วงวัย (13-24 ปี, 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป) จำนวน 33,032 คน ครอบคลุมทั้ง 6 ภูมิภาค คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้ โดยผลการสำรวจฯ พบว่า **ดัชนีชี้วัดคุณธรรมในภาพรวมอยู่ใน “ระดับน้อย” โดยมีค่าเฉลี่ย 4.36 จาก 6 คะแนน** โดยเฉพาะคุณธรรมด้าน สุจริต และ พอเพียง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (4.22 คะแนน) ถือเป็นโจทย์สำคัญที่ต้องเร่งเสริมสร้าง ขณะที่ **ทุนชีวิตในภาพรวมของคนไทย 3**

ช่วงวัย อยู่ใน “ระดับดี” มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 78.51 ครอบคลุมทุกภูมิภาค สะท้อนถึงศักยภาพเชิงบวกของสังคมไทย แม้ยังคงมีความท้าทายในการยกระดับคุณธรรมพื้นฐานบางด้านก็ตาม

นอกจากนี้ ในปี 2568 เป็นปีแรกที่ดำเนินการสำรวจสถานการณ์คุณธรรมในระดับจังหวัด โดยนำร่องใน 4 จังหวัด ได้แก่ ลำปาง หนองคาย ระยอง และพังงา ผลการสำรวจ พบว่า ทุกจังหวัดมีคุณธรรม 5 ด้าน ทั้ง 3 ช่วงวัย ในภาพรวมอยู่ใน “ระดับพอใช้” (คะแนน 4.52, 4.71, 4.43 และ 4.44 ตามลำดับ) โดยคุณธรรมด้านกตัญญู มีคะแนนระดับมากในจังหวัดลำปางและหนองคาย ขณะที่คุณธรรมด้านพอเพียง มีคะแนนระดับน้อยในจังหวัดระยองและพังงา เมื่อพิจารณาทุนชีวิต พบว่า ทั้ง 4 จังหวัดมีทุนชีวิตในภาพรวม 3 ช่วงวัย อยู่ในระดับดี-ดีมาก โดยที่จังหวัดพังงามีทุนชีวิตในภาพรวมอยู่ในระดับดีมากในทุกช่วงวัย แสดงให้เห็นพลวัตที่แตกต่างของคุณธรรมและทุนชีวิตในระดับพื้นที่ และเป็นจุดเริ่มต้นของการเชื่อมโยงข้อมูลวิจัยสู่การพัฒนาจังหวัดคุณธรรมอย่างมีทิศทาง

(2) **การออกแบบและพัฒนานวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม** ผ่านกิจกรรม Moral Hackathon 2025 ซึ่งเปิดพื้นที่ให้เยาวชนอายุ 18–25 ปี ได้ออกแบบและพัฒนานวัตกรรมเพื่อสังคม เชื่อมโยงความคิดสร้างสรรค์กับภูมิปัญญาท้องถิ่นและธุรกิจชุมชน โดยกระบวนการมีการคัดเลือกผู้เข้าร่วมที่มีศักยภาพจำนวน 50 คน เข้าสู่การพัฒนาอย่างเป็นระบบด้วย Boot Camp และ Ideation Workshop ซึ่งช่วยเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการทำงานร่วมกับชุมชน การบูรณาการนวัตกรรมกับธุรกิจท้องถิ่น และการจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นสะท้อนความสามารถของเยาวชนในการออกแบบและพัฒนาต้นแบบนวัตกรรมเชิงคุณธรรมที่เป็นรูปธรรม เช่น การแปรรูปฟางข้าวเหลือใช้เป็นผลิตภัณฑ์และงานหัตถกรรม การผลิตโปรตีนทางเลือกจากหนอนแมลงวันลาย การเชื่อมโยงโลกเสมือนกับการเรียนรู้ในพื้นที่จริง ตลอดจนการสร้างแพลตฟอร์มเสมือนจริงและการใช้วัสดุธรรมชาติในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ผลงานเหล่านี้ไม่เพียงสร้างคุณค่าในการยกระดับเศรษฐกิจชุมชนและสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน แต่ยังนำไปสู่การก่อร่างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างเยาวชน ชุมชน และองค์กรภาคส่วนต่าง ๆ อันเป็นทุนทางสังคมใหม่ที่มีศักยภาพต่อการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมในระยะยาว

(3) **การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการด้วยกระบวนการห้องปฏิบัติการสังคม (Social Lab)** โดยร่วมกับมหาวิทยาลัยศิลปากร ดำเนินการใน **พื้นที่นำร่อง 2 แห่ง** ได้แก่ **ชุมชนเจ็ดเสมียน จังหวัดราชบุรี** และ **ชุมชนบางเตย จังหวัดนครปฐม** โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อค้นหาความต้องการของชุมชนในประเด็นการเตรียมความพร้อมสังคมสูงวัย ผลการดำเนินงานทำให้ได้ข้อมูลเชิงลึกว่าชุมชนให้ความสำคัญสูงสุดกับการดูแลสุขภาพกายและใจ รองลงมาคือการจัดการการเงิน การเตรียมความพร้อมด้านสังคม การพัฒนาทักษะอาชีพ และการใช้เทคโนโลยี ข้อมูลดังกล่าวถูกพัฒนาเป็นต้นแบบนวัตกรรมทางสังคมที่จับต้องได้ เช่น “คลายเหงาด้วยอาหาร” และ “นาฏศิลป์บำบัด 4 ชาติพันธุ์” ในชุมชนเจ็ดเสมียน รวมถึง “สื่อสารระหว่างวัยอย่างสร้างสรรค์” และ “บอร์ดเกม 3 ช่วงวัย อุ่นใจเรื่องเงิน” ในชุมชนบางเตย ซึ่งสะท้อนถึงผลลัพธ์เชิงประจักษ์ที่เชื่อมโยงวิถีชีวิตกับการเรียนรู้ร่วมกัน และก่อรูปเป็นเครือข่ายความร่วมมือเชิงวิชาการที่มีศักยภาพต่อการพัฒนาเป็นโมเดลต้นแบบเพื่อขยายผลสู่พื้นที่อื่น ๆ และเสริมสร้างแพลตฟอร์มวิชาการเพื่อส่งเสริมคุณธรรมอย่างยั่งยืน

2. โครงการศึกษาและพัฒนากระบวนการรับรององค์กรคุณธรรม ดำเนินการแล้วเสร็จ 100% เป็นการดำเนินงานที่มุ่งยกระดับองค์กรด้วยแนวคิด องค์กรมีชีวิต (Living Organization) และ การประเมินเชิงพัฒนา (Developmental Evaluation) ที่ไม่เพียงตรวจสอบแต่เสริมพลังและสร้างการเรียนรู้ โดยใช้ BOMC Model ครอบคลุม 4 มิติ 16 ประเด็น และกระบวนการรับรอง 9 ขั้นตอน ตั้งแต่การประเมินตนเอง สำรวจพื้นที่ สัมภาษณ์ผู้มี

ส่วนได้ส่วนเสีย จนถึงการพัฒนา OD Blueprint และการจัดการข้อมูล โดยการดำเนินงานปี 2568 เน้นพัฒนา กระบวนการรับรองแบบพลวัตที่ผสมมาตรฐาน การเรียนรู้ และการพัฒนา ผ่าน 2 กลยุทธ์ ได้แก่ (1) พัฒนาการความรู้ ด้านกระบวนการรับรอง และ (2) ขับเคลื่อนร่วมกับองค์กรนำร่อง เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเป็นองค์กร คุณธรรม เสริมพลังผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และสนับสนุนกลไกกำกับดูแล (Multiplier) ในการขยายผลสู่การรับรองอย่างเป็น ระบบและยั่งยืน โดยมีผลการดำเนินงานสำเร็จใน 2 มิติหลัก ได้แก่

(1) การพัฒนาองค์ความรู้ด้านกระบวนการรับรอง ศูนย์คุณธรรมได้จัดทำองค์ความรู้จำนวน 1 เรื่อง ครอบคลุม 4 ส่วนสำคัญ ได้แก่ (1) กระบวนการรับรององค์กรคุณธรรม (2) คู่มือการรับรององค์กรคุณธรรม (3) หลักสูตรสำหรับผู้ตรวจประเมิน/ผู้เยี่ยมสำรวจ (Assessor/Surveyor) และ (4) กระบวนการติดตามและ ประเมินผลเชิงพัฒนา โดยได้ต่อยอดเป็น Plug-in Model สำหรับระบบคุณวุฒิวิชาชีพ และแนวทางพัฒนา ในมิติจิตวิญญาณด้านการดูแลสุขภาพ (SHA) ผ่าน Add Up Model ซึ่งเป็นการบูรณาการกับระบบการรับรอง คุณภาพสถานพยาบาล

(2) การขับเคลื่อนร่วมกับองค์กรนำร่อง (Multiplier) มีการนำองค์ความรู้ไปใช้จริงกับองค์กร ระดับชาติ ได้แก่ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) และ สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) พร้อมทั้งดำเนินการทดสอบในระดับพื้นที่ โดยการลงพื้นที่เยี่ยมสำรวจศูนย์การศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และโรงเรียนอนันตรักษ์การบริการ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อสะท้อน ข้อค้นพบเชิงปฏิบัติและปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทองค์กร

สรุปผลความสำเร็จ โครงการสามารถสร้างองค์ความรู้และต้นแบบกระบวนการรับรองที่ชัดเจน นำไปสู่ การยกระดับมาตรฐานองค์กรคุณธรรมที่ผสมทั้งมิติการเรียนรู้ การพัฒนา และการกำกับดูแลอย่างมีพลวัต อีกทั้งยังทดสอบและนำไปใช้จริงในองค์กรนำร่องระดับชาติและระดับพื้นที่ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่าแนวทาง ดังกล่าวสามารถขยายผลและเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาองค์กรคุณธรรมในสังคมไทยได้อย่างยั่งยืน

3. โครงการพัฒนาระบบศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศด้านคุณธรรม ดำเนินการแล้วเสร็จ 100% เป็น การดำเนินงานที่มุ่งสร้างกลไกกลางในการรวบรวม จัดเก็บ และเชื่อมโยงองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านคุณธรรม ให้อยู่ใน รูปแบบดิจิทัลที่ทันสมัย สอดคล้องกับแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล พ.ศ. 2566–2570 และพระราชบัญญัติการบริหารงาน และการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 โดยเน้นการบริหารจัดการข้อมูลที่มีมาตรฐาน ปลอดภัย โปร่งใส และตรวจสอบได้ ระบบนี้จะเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมข้อมูลคุณธรรมจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาค ประชาสังคม รวมถึงข้อมูลวิทยากร รายงานสถานการณ์คุณธรรม ดัชนีชี้วัดคุณธรรม ทุนชีวิต ตลอดจนสื่อดิจิทัล เพื่อ ยกกระดับข้อมูลสารสนเทศด้านคุณธรรมให้เกิดคุณค่าในการวิเคราะห์ วางแผน และกำหนดนโยบายระดับประเทศ

การดำเนินการในปี 2568 เป็นการพัฒนาระยะที่ 2 จะมุ่งเน้นการเชื่อมโยงข้อมูลกับแพลตฟอร์ม ภาครัฐ เช่น ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Government Data) และระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลกลาง (GDX) เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน และขยายผลสู่การใช้ข้อมูลเพื่อสาธารณะอย่างแท้จริง โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 4 ประการ คือ (1) พัฒนาระบบให้เป็นกลไกกลางในการรวบรวมและใช้ประโยชน์ ข้อมูลด้านคุณธรรม (2) เชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานต่าง ๆ (3) พัฒนาระบบจัดเก็บและวิเคราะห์ ข้อมูลที่รองรับ Data Analytics และ Data Visualization เพื่อการตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์ และ (4) เปิดเผย ข้อมูลสู่สาธารณะ (Open Data) ตามมาตรฐานระดับชาติ ทั้งนี้ ศูนย์คุณธรรมตั้งเป้าให้ระบบดังกล่าวเป็น ศูนย์กลางองค์ความรู้เพื่อสร้างแรงบันดาลใจ เครื่องมือวิเคราะห์ และพื้นที่ยกย่องคนดี สร้างคุณค่าแก่สังคม และลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศด้านคุณธรรม โดยระบบ MDC ได้พัฒนาระบบเชื่อมโยง

กับแพลตฟอร์มกลางภาครัฐ ของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (แอปพลิเคชันทางรัฐ) และเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อยืนยันตัวตนกับกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (แอปพลิเคชัน ThaiD)

ทั้งนี้ ยังมีการดำเนินงานที่ต้องดำเนินการเพิ่มเติม ได้แก่ การบูรณาการข้อมูลจากหลายแหล่ง (เช่น ข้อมูลองค์กรคุณธรรม รายงานสถานการณ์คุณธรรม และสื่อดิจิทัล) ซึ่งยังไม่แล้วเสร็จ เนื่องจากอยู่ระหว่างกระบวนการจัดทำมาตรฐานข้อมูล (Data Standardization) และการออกแบบระบบสำหรับการวิเคราะห์เชิงลึก (Data Analytics) และการแสดงผลข้อมูล (Data Visualization) นอกจากนี้ การเปิดเผยข้อมูลสู่สาธารณะ (Open Data) ยังอยู่ในขั้นตอนการจัดทำข้อกำหนดและการเชื่อมโยงมาตรฐานร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติและสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานกลางด้านข้อมูลของภาครัฐ

4. โครงการการพัฒนาทักษะดิจิทัลสำหรับบุคลากรภาครัฐเพื่อการขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล ดำเนินการแล้วเสร็จ 100% เป็นการดำเนินงานภายใต้แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล โดยปีงบประมาณ 2568 มีเป้าหมายเพื่อเตรียมความพร้อมบุคลากรภาครัฐให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล (Digital Economy) ที่เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจ การบริการ และการทำงานของสังคมอย่างสิ้นเชิง โครงการนี้จึงมุ่งเสริมสร้างทักษะด้านดิจิทัลให้บุคลากรสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถในการให้บริการข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง โปร่งใส และทันสมัย รวมทั้งเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนางานองค์กรไปสู่การเป็น “Digital Thailand” โดยกำหนดวัตถุประสงค์หลัก คือ (1) กำหนดกรอบแนวทางการพัฒนาทักษะดิจิทัลสำหรับบุคลากร (2) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการทำงานและการบริการของศูนย์คุณธรรม และ (3) พัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง เพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านสู่การบริหารภาครัฐในยุค Thailand 4.0 อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการดำเนินงาน พบว่า มีบุคลากรแจ้งความประสงค์เข้ารับการอบรมจำนวน 14 ราย ใน 16 หลักสูตร และผ่านการอบรมร้อยละ 100

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาเครือข่ายและหุ้นส่วนทางสังคมในการขับเคลื่อนส่งเสริมคุณธรรม

ชื่อโครงการ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร (หน่วย : ล้านบาท)	ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (หน่วย : ล้านบาท)	ระยะเวลาดำเนินการ
1. โครงการสมัชชาคุณธรรม	11.9538	11.0929	1 ต.ค.67-21 ม.ค.69
2. โครงการส่งเสริมการพัฒนาองค์กรเครือข่ายทางสังคมด้วยมาตรฐานคุณธรรม	6.8375	6.2780	1 ต.ค.67-9 พ.ย.68
3. โครงการศึกษาและพัฒนาเครดิตทางสังคม (Social credit)	1.0145	0.8035	1 ต.ค.67-30 ก.ย.68
4. โครงการพัฒนาครอบครัวพลังบวก (Positive Parenting) ในสังคมไทย	20.0090	18.4739	1 ต.ค.67-1 ก.พ.69
5. โครงการส่งเสริมเครือข่ายทางสังคม ป้องกันการทุจริตด้วยมิติคุณธรรม	2.7222	2.4571	1 ต.ค.67-30 ก.ย.68
6. โครงการพัฒนาเครือข่ายคุณธรรมผู้นำการเปลี่ยนแปลงยุคใหม่สู่เป้าหมายการ	1.2012	0.9645	1 ต.ค.67-30 ก.ย.68

ชื่อโครงการ	งบประมาณที่ได้รับ จัดสรร (หน่วย : ล้านบาท)	ผลการใช้จ่าย งบประมาณ (หน่วย : ล้านบาท)	ระยะเวลาดำเนินการ
พัฒนาที่ยั่งยืน (Moral Leaders Community Development towards Sustainability)			
7. โครงการพัฒนาทักษะกระบวนกรและโค้ช คุณธรรม (Train - the -Trainer: Moral Capacity Development Program)	4.0433	3.4243	1 ต.ค.67-30 ก.ย.68
8. โครงการพัฒนาขีดความสามารถของศูนย์ คุณธรรมให้เป็นองค์กรมาตรฐานตาม ระบบคุณภาพ	0.1814	0.1814	1 ต.ค.67-30 ก.ย.68
รวม	47.9629	43.6756	

**1. โครงการสมัชชาคุณธรรม ดำเนินการแล้วเสร็จ 100% โดยมีการกันเงินไว้เบิกจ่ายเหลือในปี ในการสรุปผล
งานด้านวิชาการในการสนับสนุนการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม 8 จังหวัด การรวบรวมสังเคราะห์ข้อมูลวิชาการ
และการประเมินผลการจัดสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 14 ซึ่งดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว เมื่อวันที่ 21 มกราคม
2569**

เป็นกลไกสำคัญที่ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ใช้ขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566–2570) โดยมุ่งสร้างเวทีกลางในการเชื่อมโยงภาคีเครือข่ายทางสังคม 6 กลุ่ม ได้แก่ ภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน ภาคการศึกษา ศาสนา สื่อมวลชน และภาคประชาสังคม เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างข้อตกลงร่วม และผลักดันนโยบายด้านคุณธรรมสู่การปฏิบัติทั้งในระดับองค์กร จังหวัด ภูมิภาค ระดับชาติ ตลอดจนขยายความร่วมมือไปสู่นานาชาติ ความสำคัญของโครงการนี้อยู่ที่การทำหน้าที่เป็น “แพลตฟอร์มกลาง” ที่เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติด้านคุณธรรมกับการขับเคลื่อนเชิงพื้นที่ และเป็นเวทีสร้างฉันทามติทางสังคมด้านคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง

ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2568 แสดงถึงการพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยในระดับพื้นที่มีการดำเนินการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม 18 จังหวัด ผ่านกลไกภาคีเครือข่ายและสถาบันวิชาการ ทำให้เกิดการเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์ การประเมินผล และการจัดทำองค์ความรู้ทั้งรายงานถอดบทเรียนและวิทัศน์จำนวน 8 เรื่อง เพื่อใช้เป็นเครื่องมือเรียนรู้และต้นแบบการพัฒนา นอกจากนี้ ยังเกิดการมีส่วนร่วมขององค์กรเครือข่ายทางสังคมรวม 596 องค์กร และผู้เข้าร่วมกระบวนการกว่า 11,844 คน มีการขยายโมเดลการขับเคลื่อนระดับองค์กร 51 แห่ง และระดับเครือข่าย 6 เครือข่ายที่สามารถขยายผลได้จริง

ในระดับนโยบาย โครงการได้ทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ทั้งการจัดประชุม การจัดทำแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมสำหรับเด็กเล็ก การปรับปรุงหลักสูตรและเนื้อหาวิชาการ ตลอดจนการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามมติสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ เพื่อตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปประเทศด้านคุณธรรมโดยตรง

ขณะเดียวกัน ในระดับชาติ ได้มีการจัดเวทีสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 14 ระหว่างวันที่ 21–22 สิงหาคม 2568 ณ ศูนย์การประชุมอิมแพ็คฟอรัม เมืองทองธานี ภายใต้แนวคิด “พลังครอบครัวและภาคีเครือข่าย เสริมสร้างนิเวศคุณธรรม สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” โดยบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานเจ้าภาพหลักและองค์กรภาคี 49 องค์กร มีผู้เข้าร่วมกว่า 3,865 คนจากทั่วประเทศ งานดังกล่าวถือเป็น “เวทีกลาง

ระดับชาติ” ที่สะท้อนความร่วมมือของเครือข่ายทุกภาคส่วน ผ่านตลาดนัดคุณธรรม 131 บูธ และการมอบรางวัลเชิดชูเกียรติ 123 องค์การ อีกทั้งยังมีการประกาศเจตนารมณ์และข้อเสนอเชิงนโยบาย 3 เรื่องสำคัญ เพื่อนำไปผลักดันต่อในระดับคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติและขยายผลสู่พื้นที่อย่างเป็นระบบ

นอกจากนี้ โครงการยังเริ่มสร้างการเชื่อมโยงในระดับนานาชาติ โดยร่วมกับสถาบันสร้างชาติในการจัดประชุมนานาชาติ “ว่าด้วยการสร้างชาติ สุขภาพ และสันติภาพบนฐานคุณธรรม” ระหว่างวันที่ 25-27 มิถุนายน 2568 ซึ่งมีผู้เข้าร่วมทั้งในและต่างประเทศกว่า 500 คน และผู้เข้าร่วมออนไลน์กว่า 2,000 คน แสดงให้เห็นว่ากระบวนการสมัชชาคุณธรรมได้เริ่มเปิดพื้นที่เชื่อมโยงการเรียนรู้และความร่วมมือด้านคุณธรรมในมิติอาเซียน เพื่อขยายผลสู่ระดับสากลในอนาคต

2. โครงการส่งเสริมการพัฒนาองค์กรเครือข่ายทางสังคมด้วยมาตรฐานคุณธรรม ดำเนินการแล้วเสร็จ 100% โดยมีการกันเงินไว้เบิกจ่ายเหลือในปี ในการสรุปผลการศึกษาวิจัยซึ่งดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2568 มีความสำคัญเนื่องจากการเป็นการกำหนดกรอบมาตรฐานกลางในการขับเคลื่อนคุณธรรมจากแนวคิดเชิงนามธรรมสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมและตรวจสอบได้ โดยมุ่งสร้างระบบที่มีโครงสร้าง กระบวนการ และผลลัพธ์ที่ชัดเจน เพื่อให้องค์กรสามารถประเมินตนเอง วางแผนพัฒนา และยกระดับการดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ การมีมาตรฐานด้านคุณธรรมไม่ได้เพียงส่งเสริมการบริหารจัดการที่โปร่งใสและมีธรรมาภิบาล หากยังสร้างความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจจากประชาชน อีกทั้งยังเอื้อต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเชิงคุณธรรมในระดับบุคคลและองค์กรให้เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งสามารถขยายผลเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม อันจะนำไปสู่การพัฒนากระบวนการนิเทศคุณธรรมที่มั่นคงและยั่งยืนในระยะยาว

โดยปี 2568 ดำเนินการใน 4 เครือข่ายสำคัญ คือ ภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคการศึกษา และภาคประชาสังคม โดยผลการดำเนินงานมีความก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีองค์กรเครือข่ายทางสังคม 320 แห่งที่นำเกณฑ์มาตรฐานด้านคุณธรรมไปสู่การพัฒนาภายในองค์กร ซึ่งในจำนวนนี้ 206 องค์กรได้จัดทำแผนปรับปรุงเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเชิงคุณธรรมอย่างเป็นระบบ ขณะเดียวกันยังเกิดการพัฒนาแกนนำเครือข่ายกว่า 600 คน และการสังเคราะห์องค์ความรู้ 4 เรื่องสำคัญ ได้แก่ รายงานการปรับปรุงมาตรฐานองค์กรคุณธรรม สื่อเผยแพร่การโค้ชโรงเรียนคุณธรรม บทเรียนองค์กรสุขภาวะคุณธรรม และสื่อวีดิทัศน์การขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรม อันเป็นฐานข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ต่อยอดในระดับนโยบายและการปฏิบัติ

ผลลัพธ์สำคัญของโครงการ คือ (1) การสร้างกรอบเกณฑ์มาตรฐานด้านคุณธรรมที่องค์กรสามารถใช้เป็นกลไกการประเมินตนเอง (self-regulation/IQA) และวางแผนพัฒนาคุณธรรมได้อย่างเป็นระบบ (2) การเกิดรูปธรรมการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมคุณธรรมที่ชัดเจน 5 ประการในองค์กรตัวอย่าง ซึ่งสามารถเป็นต้นแบบต่อสังคม (3) การมีองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรมที่โดดเด่นและสร้างแรงบันดาลใจแก่เครือข่ายอื่น ๆ ให้ตื่นตัวและสนใจเข้าร่วมการพัฒนา (4) การสร้างเครือข่ายองค์กรคุณธรรมและชุมชนคุณธรรมที่มีมาตรฐานและพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ต่อยอดสู่การเผยแพร่และขยายผลในสังคมวงกว้าง

การดำเนินการครอบคลุมการอบรมเชิงปฏิบัติการและพัฒนาศักยภาพทั้งในระดับองค์กรและเครือข่าย เช่น การอบรมผู้บริหารโรงเรียนและครูเพื่อใช้การโค้ชพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม การประชุมเชิงวิชาการเพื่อปรับปรุงมาตรฐานด้านคุณธรรม การถอดบทเรียนพื้นที่ขับเคลื่อนโรงเรียนและชุมชนคุณธรรมตามธรรมนูญหมู่บ้าน 9 ดี รวมถึงกิจกรรมเปิดบ้านองค์กรสุขภาวะคุณธรรมในภาคธุรกิจ ภาครัฐ และภาคการศึกษา ซึ่งล้วนทำให้เกิดพื้นที่เรียนรู้และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จริง นอกจากนี้ ยังมีการจัดเวที “โซว้ แซร์ เชื่อม” ในหลายจังหวัด เพื่อยกย่อง เชิดชู และถอดบทเรียนจากองค์กรที่ผ่านการพัฒนาตามมาตรฐานคุณธรรม

3. โครงการศึกษาและพัฒนาเครดิตทางสังคม (Social credit) ดำเนินการแล้วเสร็จ 100% เป็นการดำเนินงานที่เกิดจากนโยบายการปฏิรูปประเทศที่ต้องการสร้างแรงจูงใจทางสังคมเชิงบวก ซึ่งคำว่า Social Credit ได้ถูกปรับเปลี่ยนมาใช้คำว่า Moral Credit ให้สอดคล้องกับการดำเนินงานด้านคุณธรรม ซึ่งศูนย์คุณธรรมได้พัฒนา “ระบบเครดิตทางสังคม” (Moral Credit) จากฐานทฤษฎีระบบนิเวศมนุษย์ การเรียนรู้ทางสังคม และกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เพื่อนำมาใช้เป็นกลไกส่งเสริมคุณธรรมในระดับบุคคล องค์กร และชุมชน เพื่อให้ “คนดีมีพื้นที่ยืน ความดีมีพื้นที่ในสังคม”

ผลการดำเนินงานปี 2568 ศูนย์คุณธรรมได้พัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมอย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่ คู่มือการพัฒนาระบบ Moral Credit จัดให้มีการพัฒนาศักยภาพด้วยหลักสูตรออนไลน์การส่งเสริมระบบ Moral Credit ตลอดจนการจัดทำสื่อเผยแพร่รูปธรรมความสำเร็จ (ปี 2565-2568) 11 ตอน (Moral Credit) เครดิตความดี รวมทั้งการขับเคลื่อนระบบเครดิตทางสังคมร่วมกับกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่นำร่อง (Sandbox) เกิดโมเดลระบบเครดิตความดี ใน 3 ระดับ ซึ่งเป็นฐานสำคัญต่อการขยายผลสู่ระดับประเทศในการสร้างสังคมคุณธรรมอย่างยั่งยืน คือ **(1) ระดับบุคคล** (ชุมชนคุณธรรมวัดสูงเม่น อ.สูงเม่น จ.แพร่ / ชุมชนบ้านหุยาน ตำบลนาท่อม อ.เมือง จ.พัทลุง) **(2) ระดับองค์กร** (กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลจันทน์กำแพงเพชร) และ **(3) ระดับชุมชน** (ชุมชนคุณธรรมวัดบ้านค่าย อ.บ้านค่าย จ.ระยอง/อำเภอเฝ้าไร่ จ.หนองคาย) นอกจากนี้ นอกจากนี้ ได้จัดเวทีนำเสนอและสร้างข้อตกลงภาคีความร่วมมือในหลายพื้นที่ อาทิ หนองคาย กำแพงเพชร ระยอง และแพร่ เพื่อระดมความคิดเห็น พัฒนาเกณฑ์ตัวชี้วัดความดี และยกระดับกองทุนสวัสดิการชุมชนสู่ “กองทุนความดี” ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ได้ต่อยอดสู่การนำเสนอใน งานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 14 โดยมีการจัดแสดงพื้นที่ต้นแบบ 11 พื้นที่ และเปิดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ทำให้เห็นพัฒนาการของระบบ Moral Credit ตั้งแต่ระดับการสร้างองค์ความรู้สู่การปฏิบัติจริง และยืนยันผลสำเร็จเชิงประจักษ์ที่สามารถต่อยอดสู่ข้อเสนอเชิงนโยบายและการขยายผลในระดับประเทศ ได้อย่างเป็นระบบและยั่งยืน

4. โครงการพัฒนาครอบครัวพลังบวก (Positive Parenting) ในสังคมไทย ดำเนินการแล้วเสร็จ 100% โดยมีการกันเงินไว้เบิกจ่ายเหลือในปี ในการสรุปผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และสรุปผลการประเมินความคุ้มค่าโครงการ ซึ่งดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2569 เป็นการดำเนินงานเกิดขึ้นจากความตระหนักถึงปัญหาและความท้าทายของครอบครัวไทยในยุคปัจจุบันที่ต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นปัญหาความรุนแรงในครอบครัว การเลี้ยงดูที่ขาดสมดุล ปัญหาการติดเกม หรือพฤติกรรมเสี่ยงของเด็กและเยาวชน ตลอดจนความกดดันทางสังคมและเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ในครอบครัว ศูนย์คุณธรรมจึงริเริ่มโครงการนี้เพื่อนำองค์ความรู้ด้านทุนชีวิตและจิตวิทยาเชิงบวกมาพัฒนาเป็น “ระบบพี่เลี้ยงที่ปรึกษาในชุมชน” อันเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและสร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัวจากฐานราก

การดำเนินงานโครงการเป็นไปตามกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยพัฒนาศักยภาพของบุคคลและเครือข่ายในชุมชน ผ่าน 5 ทักษะสำคัญ ได้แก่ ทักษะพี่เลี้ยงและการให้คำปรึกษา การพัฒนากิจกรรมสำหรับเด็กตามวัย การจัดการความรุนแรงและความขัดแย้ง การเฝ้าระวังและป้องกันปัญหาการติดเกม และทักษะการให้ความช่วยเหลือด้วยจิตวิทยาเชิงบวก ซึ่งได้ถูกนำไปปฏิบัติจริงในพื้นที่และถอดบทเรียนจนกลายเป็น “โมเดลชุมชน” ก่อนจะขยายผลสู่ “โมเดลจังหวัด” ผ่านการบูรณาการกับหน่วยงานระดับจังหวัด ทั้งกระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และมหาวิทยาลัยคู่สัญญาความร่วมมือ

ผลการดำเนินงานสะท้อนให้เห็นทั้งกระบวนการ ผลผลิต และผลลัพธ์ที่ชัดเจน ในเชิงกระบวนการ มีการประชุมวางแผนและลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะความร่วมมือระดับนโยบาย ซึ่งศูนย์คุณธรรมได้จัดทำความร่วมมือ (MOU) กับ 2 หน่วยงานระดับนโยบาย คือ กระทรวงวัฒนธรรมและกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตลอดจนความร่วมมือกับหน่วยงานระดับพื้นที่ ได้แก่ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด 34 แห่ง ในการพัฒนาศักยภาพแกนนำพลังบวกทั้งระดับภูมิภาคและจังหวัด รวมถึงการสนับสนุนการจัดค่ายครอบครัวพลังบวก เพื่อสร้างครอบครัวต้นแบบที่สามารถถ่ายทอดแนวทางไปยังชุมชน ขณะเดียวกันยังมีการสร้างแหล่งเรียนรู้ 25 แห่งใน 4 ภูมิภาค และพัฒนาแกนนำพลังบวกกว่า 517 คน ครอบคลุม 34 จังหวัด โดยมีแกนนำระดับโค้ชจำนวน 67 คน ที่พร้อมจะขับเคลื่อนและขยายผลอย่างยั่งยืน

ในเชิงผลลัพธ์ ครอบครัวที่เข้าร่วมกิจกรรมสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงบวก ทั้งในด้านความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นขึ้น การสื่อสารที่สร้างความเข้าใจ การลดความขัดแย้งภายในครอบครัว และการสร้างพื้นที่ปลอดภัยให้แก่สมาชิกทุกคน โครงการยังได้ต่อยอดองค์ความรู้สู่การสื่อสารสาธารณะ เช่น รายการ Family Talk และเวทีวิชาการในระดับจังหวัดและชาติ โดยเฉพาะการนำเสนอในสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 14 ซึ่งช่วยขยายผลการรับรู้สู่สังคมวงกว้าง ตลอดจนช่วยให้เห็นถึงความสำคัญของครอบครัวในฐานะรากฐานการพัฒนาสังคม และการสร้างระบบพี่เลี้ยงในชุมชนเป็นแนวทางเชิงนโยบายที่มีศักยภาพในการขยายผลระดับประเทศ

ทั้งนี้ ความสำเร็จของโครงการยังได้รับการยอมรับในระดับชาติ ด้วยการคว่ำรางวัล NRCT AWARDS 2567 สะท้อนถึงคุณค่าทางวิชาการและความเป็นนวัตกรรมที่ตอบโจทย์การพัฒนาสังคมไทยอย่างแท้จริง

5. โครงการส่งเสริมเครือข่ายทางสังคมป้องกันการทุจริตด้วยมิติคุณธรรม ดำเนินการแล้วเสร็จ 100%

เป็นการดำเนินงานที่มาจากแนวคิดสำคัญที่ว่า การป้องกันการทุจริตที่ยั่งยืนต้องเริ่มจากการปลูกฝังคุณธรรมให้เป็นพลังภายในของคนและองค์กร ไม่ใช่อาศัยเพียงมาตรการควบคุมหรือการลงโทษเพียงอย่างเดียว การขับเคลื่อนที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่าแม้จะมีองค์กรและชุมชนเข้าร่วมการประเมินตนเองมากกว่า 39,000 แห่ง แต่ส่วนใหญ่ยังไม่สามารถนำคุณธรรมไปใช้เป็นแนวทางเชิงปฏิบัติได้อย่างเป็นระบบ การสร้างบุคลากรที่เข้าใจหลักการและกระบวนการพัฒนาองค์กรคุณธรรม จึงไม่เพียงช่วยยกระดับคุณภาพองค์กรและชุมชน หากยังเป็น การปิดช่องว่างเชิงพฤติกรรมที่นำไปสู่การทุจริต ทั้งยังสนับสนุนให้เกิดเครือข่าย Whistle Blower ที่สามารถทำงานสอดประสานกับกลไกของ ป.ป.ช. และหน่วยงานภาครัฐในระดับจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการดำเนินงานที่บูรณาการกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ภายใต้บูรณาการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ผลการดำเนินงานในปี 2568 สะท้อนกระบวนการพัฒนาที่เป็นขั้นตอนและต่อเนื่อง โดยมีการพัฒนาศักยภาพนักส่งเสริมคุณธรรมเชิงพื้นที่ (นสค.) ใน 2 ระดับที่สำคัญ คือ ระดับเบื้องต้น (Newcomer) ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่เพิ่งเข้ามามีส่วนร่วมในเครือข่ายการขับเคลื่อนคุณธรรมในพื้นที่ จำนวน 204 คน ได้รับการเสริมทักษะพื้นฐานในการเป็นผู้ส่งเสริมคุณธรรมและต่อต้านการทุจริตในองค์กรและชุมชนของตนเอง และระดับผู้สร้างการเรียนรู้ (Coach) ซึ่งเป็นกำลังคนที่จะผ่านการพัฒนาเพื่อทำหน้าที่เป็นวิทยากรตัวคูณ ที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ สร้างแรงบันดาลใจ และโค้ชนักส่งเสริมรุ่นใหม่ต่อไปได้ จำนวน 65 คน ส่งผลให้เครือข่ายนักส่งเสริมคุณธรรมมีโครงสร้างที่แข็งแรงและขยายตัวอย่างมีทิศทาง พร้อมกันนี้ ได้มีการยกระดับศักยภาพของเครือข่ายนักส่งเสริมคุณธรรมโดยใช้กระบวนการจัดตั้งและพัฒนาเครือข่ายระดับพี่เลี้ยงเป็น MORAL NETWORK CENTER (MNC) ในระดับจังหวัด ทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานเครือข่ายคุณธรรมเชิงพื้นที่

เชื่อมโยงภาคีเครือข่าย ให้มีบทบาทร่วมกันในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และขับเคลื่อนคุณธรรมในพื้นที่อย่างเป็นระบบ โดยในปีนี้สามารถจัดตั้ง MNC ได้ครบ 12 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย ลำปาง แพร่ น่าน กำแพงเพชร อุตรธานี หนองคาย กาฬสินธุ์ พระนครศรีอยุธยา ระยอง พังงา และสุราษฎร์ธานี ซึ่งแต่ละจังหวัดได้มีการกำหนดบทบาทเชิงพื้นที่ การวางโครงสร้างการทำงาน และการจัดทำแผนขับเคลื่อนคุณธรรมร่วมกัน เพื่อสร้างรูปธรรมที่ต่อยอดได้จริง

นอกจากนี้ ศูนย์คุณธรรม ยังได้จัดทำองค์ความรู้คู่มือให้นักส่งเสริมคุณธรรมเชิงพื้นที่ และสื่อประกอบต่าง ๆ เพื่อเป็นเครื่องมือให้กับนักส่งเสริมและเครือข่าย MNC ใช้เป็นแนวทางการทำงานและการเรียนรู้ในพื้นที่ อีกทั้งยังสนับสนุนการจัดกิจกรรมรณรงค์ “Moral Fight Corruption” ในระดับภูมิภาค เพื่อเชื่อมโยงและกระตุ้นบทบาทของนักส่งเสริมคุณธรรมในพื้นที่ให้เห็นถึงพลังเครือข่ายและบทบาทเชิงรุกในการต่อต้านการทุจริต ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นชัดเจน คือ กำลังคนระดับพื้นที่สามารถออกแบบกิจกรรมรณรงค์ ปลูกฝังความสะอาดและไม่ทนต่อการทุจริต ถ่ายทอดความรู้ และทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงในการเสริมสร้างคุณธรรมได้จริง ขณะเดียวกัน MNC ทำงานเชื่อมกับเครือข่าย STRONG ของ ป.ป.ช. กลายเป็นกลไกเฝ้าระวังเชิงป้องกันที่มีพลัง สามารถยกระดับองค์กรและชุมชนคุณธรรมสู่มาตรฐานที่สูงขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ โครงการนี้ไม่เพียงสร้างเครือข่ายที่มีความเข้มแข็ง แต่ยังได้วางรากฐานของการป้องกันการทุจริตด้วยพลังคุณธรรมในระดับพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และช่วยขับเคลื่อนประเทศไปสู่สังคมที่โปร่งใสและยั่งยืนในระยะยาว

6. โครงการพัฒนาเครือข่ายคุณธรรมผู้นำการเปลี่ยนแปลงยุคใหม่สู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Moral Leaders Community Development towards Sustainability) ดำเนินการแล้วเสร็จ 100% ดำเนินการด้วยแนวคิดที่จะสร้างกลไกผู้นำเชิงเครือข่ายในการยกระดับคุณธรรมของสังคมไทย ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในระดับโลกและความท้าทายทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม โดยอาศัยกรอบแนวคิดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (SEP) มาผนวกเข้ากับการพัฒนาศักยภาพผู้นำรุ่นใหม่ในฐานะพลังสำคัญที่จะนำการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างไปสู่การปฏิบัติได้จริง

โดยดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ 9 ครั้ง สำหรับผู้นำรุ่นที่ 2 (MLC2) ที่ครอบคลุมทั้งการพัฒนาศักยภาพเชิงวิชาการ การศึกษาดูงาน และห้องปฏิบัติการนวัตกรรม (Moral Innovation Lab) เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงระบบ การทำงานข้ามภาคส่วน และการออกแบบนวัตกรรมทางสังคม โดยมีผู้เข้าร่วมจำนวน 31 คน จาก 31 องค์กร ครอบคลุม 5 ภาคส่วนหลัก ได้แก่ ภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ ภาคธุรกิจเอกชน ภาคชุมชน/ประชาสังคม ภาคสื่อมวลชน และภาคสถาบันการศึกษา ซึ่งผู้เข้าร่วมล้วนเป็นผู้บริหารระดับสูงหรือผู้แทนองค์กรที่มีศักยภาพในการนำความรู้และเครือข่ายไปขยายผลต่อในองค์กรต้นสังกัด และส่งต่อไปสู่สังคมวงกว้าง

จากกระบวนการเรียนรู้และการทำงานร่วมกัน ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ได้แก่ เครือข่ายผู้นำคุณธรรมรุ่นใหม่ที่มีความเข้มแข็งและพร้อมทำหน้าที่เป็นแกนนำในการออกแบบสังคมคุณธรรมที่เหมาะสมกับบริบทไทย เกิดหลักสูตรผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ช่วยยกระดับศักยภาพผู้นำให้มีทักษะ องค์ความรู้ และเครื่องมือเชิงเครือข่ายในการขับเคลื่อนคุณธรรมได้จริง รวมทั้งเกิดองค์ความรู้และต้นแบบการแก้ไขปัญหาเชิงประเด็น เช่น โครงการ “60+ มืงานทำ” ที่สามารถนำไปขยายผลต่อยอดในองค์กร ชุมชน และพื้นที่อื่น ๆ ได้

ผลลัพธ์ของโครงการนี้ไม่เพียงสร้างบุคลากรต้นแบบเชิงคุณธรรม แต่ยังสร้างเครือข่ายและนวัตกรรมที่นำไปสู่การขยายผลเชิงระบบในวงกว้าง ก่อให้เกิดแรงขับเคลื่อนใหม่ในการพัฒนาสังคมคุณธรรมที่จับต้องได้ และเป็นพลังสำคัญต่อการสร้างความยั่งยืนให้กับสังคมไทยในระยะยาว

7. โครงการพัฒนาทักษะกระบวนการและโค้ชคุณธรรม (Train - the -Trainer: Moral Capacity Development Program) ดำเนินการแล้วเสร็จ 100% เกิดจากแนวคิดการสร้าง ผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) ที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนคุณธรรมในสังคมไทย ท่ามกลางความผันผวนและซับซ้อนของโลกยุคใหม่ที่ท้าทายทั้งเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยเฉพาะในกลุ่มวัยแรงงานที่มีแนวโน้มระดับคุณธรรมลดลง ซึ่งกระทบต่อการเป็นต้นแบบแก่เยาวชน การพัฒนากระบวนการ (Moral Facilitator) และโค้ชคุณธรรม (Moral Coach) จึงมีความจำเป็น เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ ทักษะ และกลไกในการถ่ายทอด ขยายผล และสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกอย่างเป็นระบบ ทั้งในระดับบุคคล องค์กร และเครือข่ายทางสังคม อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณธรรมในสังคมไทยให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ปี 2568 ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรใหม่จำนวน 3 หลักสูตร ได้แก่ (1) หลักสูตรพัฒนาศักยภาพแกนนำศานากับการพัฒนาสังคมยุคใหม่ สำหรับผู้นำศาสนา 5 ศาสนา (2) หลักสูตรพัฒนาครูโครงการ รุ่นที่ 9 และ (3) หลักสูตรพัฒนาศักยภาพแกนนำเครือข่ายสื่อพลังบวก สร้างสรรค์สังคมไทย ส่งผลให้เกิดการพัฒนาวิทยากรคุณธรรม รวม 437 คน โดยมีผลประเมินความพึงพอใจเฉลี่ยร้อยละ 91.87 นอกจากนี้ การดำเนินงานยังสะท้อนความร่วมมือข้ามภาคส่วนกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อาทิ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เครือข่ายศาสนา และเครือข่ายสื่อมวลชน ที่เข้ามามีบทบาทร่วมออกแบบหลักสูตรและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ทำให้หลักสูตรมีความเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทจริงของแต่ละภาคส่วน

พร้อมกันนี้ โครงการยังสามารถขยายผลองค์ความรู้และสร้างความตระหนักในเรื่องคุณธรรมวิถีใหม่ ผ่านกิจกรรมการอบรม การเรียนรู้แบบ E-learning และสื่อออนไลน์-ออฟไลน์ เข้าถึงประชาชนกว่า 3,128 คน โดยเฉพาะในกลุ่มคนรุ่นใหม่ ซึ่งถือเป็นการกระจายค่านิยมและวัฒนธรรมคุณธรรมออกไปในสังคมวงกว้าง อย่างเป็นรูปธรรม

ผลสำเร็จดังกล่าวสะท้อนว่า โครงการไม่เพียงแต่สร้างองค์ความรู้และหลักสูตรเชิงคุณธรรม แต่ยังสามารถยกระดับทักษะ (Reskill & Upskill) ของผู้ขับเคลื่อนคุณธรรมให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้แก้ไขปัญหาและยกระดับคุณธรรมในหน่วยงาน องค์กร และเครือข่ายสังคมที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสร้างความตระหนักและค่านิยมด้านคุณธรรมในวงกว้าง

8. โครงการพัฒนาขีดความสามารถของศูนย์คุณธรรมให้เป็นองค์กรมาตรฐานตามระบบคุณภาพ ดำเนินการแล้วเสร็จ 100% เป็นโครงการที่เน้นให้เกิดการมีส่วนร่วมของบุคลากรทั้งองค์กร ดังนี้

(1) **การพัฒนากระบวนการและโครงสร้างองค์กร** ประกอบด้วย (1) การประชุมทบทวนแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ 2568 ผลที่เกิดขึ้นคือ ระบบบริหารความเสี่ยงและแผนยุทธศาสตร์ที่ได้รับการทบทวนและปรับปรุง (2)การจัดจ้างผู้เชี่ยวชาญและบุคลากรสนับสนุนระบบงาน ส่งผลให้ระบบการเงิน บัญชี กฎหมาย และการตรวจสอบภายในมีมาตรฐาน (3) การจัดจ้างเจ้าหน้าที่โครงการสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อให้การดำเนินงานด้านงานพัสดุ งานเทคโนโลยีสารสนเทศ และงานทรัพยากรมนุษย์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

(2) **การพัฒนาศักยภาพบุคลากร** ประกอบด้วย (1)กิจกรรมพัฒนาศักยภาพจำนวน 3 ครั้งส่งผลให้บุคลากรศูนย์คุณธรรมได้รับการพัฒนาทักษะ Collaboration และ Mindset การทำงาน (2) การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการนอกสถานที่ ส่งผลให้บุคลากรได้รับการพัฒนาด้านความสัมพันธ์ และกระบวนการทำงานร่วมกัน (3)กิจกรรมจิตอาสาเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรศูนย์คุณธรรม ส่งผลให้บุคลากรสร้างจิตสาธารณะ ได้ฝึก

ทักษะการทำงานร่วมกัน และสะท้อนค่านิยมคุณธรรม รวมถึงบุคลากรแสดงออกซึ่งจิตสาธารณะ สร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร

(3) การฝึกอบรมหลักสูตรเฉพาะด้านเพื่อเสริมสมรรถนะ ประกอบด้วย ทักษะด้านงบประมาณและการเงิน จำนวน 4 หลักสูตร ทักษะด้านการจัดซื้อจัดจ้างจำนวน 2 หลักสูตร ทักษะด้านการตรวจสอบภายในจำนวน 4 หลักสูตร และทักษะด้านวิชาการ/นานาชาติเพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายวิชาการระดับสากล เสริมสร้างความรู้ด้านจิตวิทยาและสุขภาพจิต จำนวน 1 หลักสูตร

ผลลัพธ์การดำเนินงาน พบว่า

- 1) **ระบบงานมีคุณภาพตามมาตรฐาน** ศูนย์คุณธรรมมีระบบบริหารจัดการที่ครบถ้วน ประกอบด้วย (1) ระบบบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ผ่านการทบทวนและปรับปรุง 2 ครั้ง (2) ระบบการตรวจสอบภายในที่มีบุคลากรรับผิดชอบโดยตรง (3) ระบบบัญชีที่ได้รับการจัดทำตามมาตรฐาน และ (4) ระบบที่ปรึกษากฎหมายอย่างต่อเนื่อง
- 2) **บุคลากรมีสมรรถนะและทักษะที่สูงขึ้น** โดยบุคลากรของศูนย์คุณธรรมได้รับการพัฒนาทักษะอย่าง ทั้งทักษะทางวิชาชีพเฉพาะด้าน (งบประมาณ การเงิน จัดซื้อจัดจ้าง ตรวจสอบภายใน) ทักษะการทำงานเป็นทีม (สัมมนาเชิงปฏิบัติการ) และทักษะทางจิตวิทยา-วิชาการ (ประชุมนานาชาติ) ส่งผลให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความพร้อมในทุกด้าน
- 3) **วัฒนธรรมองค์กรที่สะท้อนความเป็นต้นแบบด้านคุณธรรม** กิจกรรมจิตอาสา สะท้อนให้เห็นว่าบุคลากรไม่เพียงแต่พัฒนาทักษะภายในองค์กร แต่ยังนำหลักการคุณธรรมออกสู่สังคมภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับพันธกิจของศูนย์คุณธรรมในการเป็น "ต้นแบบด้านคุณธรรม" ให้กับหน่วยงานอื่น

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาต้นแบบคุณธรรมเพื่อการสื่อสารขยายผล

ชื่อโครงการ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร (หน่วย : ล้านบาท)	ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (หน่วย : ล้านบาท)	ระยะเวลาดำเนินการ
1.โครงการ Soft power พลังสื่อสารเสริมสร้างคุณธรรมสังคมไทย	0.5856	0.5414	1 ต.ค.67-30 ก.ย.68
2.โครงการส่งเสริมและขยายผลบุคคลและองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรม	3.6525	3.3858	1 ต.ค.67-31 ต.ค.68
3.โครงการ กระบวนการพัฒนาระบบนิเวศคุณธรรมกับเครือข่ายสื่อมวลชน	0.7329	0.6255	1 ต.ค.67-30 ก.ย.68
รวม	4.9710	4.5254	

1. **โครงการ Soft power พลังสื่อสารเสริมสร้างคุณธรรมสังคมไทย ดำเนินการแล้วเสร็จ 100%** เป็นการทำงานที่เกิดขึ้นจากบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมดิจิทัล ที่สื่อและผู้รับสารมีบทบาทร่วมกันมากขึ้นในการกำหนดกระแสสังคม ขณะเดียวกัน Soft Power หรือ พลังโน้มน้าวทางวัฒนธรรมและคุณค่า ได้รับการยอมรับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่สามารถใช้ดึงดูดใจและสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้คน โดยไม่ต้องอาศัยการบังคับ

แต่ใช้ความงดงามของวัฒนธรรม ความรู้ และนวัตกรรมการสื่อสารเป็นพลังขับเคลื่อน การดำเนินโครงการนี้ จึงมีความสำคัญในฐานะกลไกที่เปลี่ยนประเด็นคุณธรรมจากสิ่งที่เป็นนามธรรมให้กลายเป็นกระแสทางสังคมที่จับต้องได้ ผ่านการสื่อสารที่เข้าถึงทุกแพลตฟอร์ม และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสื่อมวลชนและภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อยกระดับคุณธรรมของสังคมไทยในวงกว้าง

ผลการดำเนินงานในปี 2568 สะท้อนให้เห็นผลผลิตที่เป็นรูปธรรม ผ่านการดำเนินงานใน 3 รูปแบบ คือ **(1) รูปแบบ on-air** โดยบูรณาการความร่วมมือผลิตรายการร่วมกับกับสำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา ในการผลิตรายการโทรทัศน์ “คุณธรรม คุณ ทำ ได้” ซึ่งเป็นรายการวาไรตี้เชิงสาระบันเทิงที่นำเสนอเรื่องราวจากบุคคล องค์กร และชุมชนต้นแบบด้านคุณธรรมทั่วประเทศ จุดสำคัญของรายการ คือการทำให้เรื่องคุณธรรมที่เป็นนามธรรมกลายเป็นเรื่องราวที่จับต้องได้ สร้างแรงบันดาลใจแก่สังคม และเป็นเครื่องมือโน้มน้าวทางวัฒนธรรมและคุณค่า (Soft Power) ที่ช่วยขยายผลคุณธรรมสู่สาธารณชนในวงกว้างอย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้ผลิตรายการฯ จำนวน 50 ตอน **(2) รูปแบบ online** โดยผลิตและเผยแพร่เนื้อหาสื่อสารผ่านช่องทาง Online ในรูปแบบอินโฟกราฟิก ข้อมูล บทความ และโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ กว่า 300 ชิ้น และคลิปวิดีโอ ผ่านช่องทางการเผยแพร่ของศูนย์คุณธรรม ได้แก่ Facebook Fanpage: ศูนย์คุณธรรม Moral Center Thailand, YouTube : Moral Channel, Instagram, official Line และ TikTok ซึ่งพบว่า ช่องทางการสื่อสารที่ได้รับความนิยมสูงที่สุดในปัจจุบัน คือ TikTok รองลงมา คือ Facebook Fanpage และ **(3) รูปแบบ On Ground** เป็นการสื่อสารประชาสัมพันธ์ผ่านการจัดนิทรรศการในงานต่าง ๆ เช่น จัดบูธนิทรรศการในโครงการรณรงค์ส่งเสริมจิตสำนึกและเสริมสร้างเครือข่ายคุณธรรม จริยธรรม และวินัยข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ณ สำนักงาน ก.พ. การจัดบูธนิทรรศการในงาน “ไต้หวันพระบารมี 243 ปี กรุงรัตนโกสินทร์” ณ ห้องเสวนาวิชาการ อาคารอเนกประสงค์ อุทยาน 100 ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นต้น

นอกจากนี้ ศูนย์คุณธรรม ได้จัดให้มีการร่วมมือด้านการส่งเสริมค่านิยมและวัฒนธรรม และการบริหารสัมพันธ์ภาพ ต่อกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสื่อมวลชน โดยมีหน่วยงานร่วมเผยแพร่องค์ความรู้ของศูนย์คุณธรรม ผ่าน 4 หน่วยงาน ได้แก่ (1) มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ (DLTV) โดยออกอากาศช่อง DLTV 1, DLTV 2, และ DLTV 6 (2) ที่วีรัฐสภา ออกอากาศ ช่อง 10 (3) TP CHANNEL และ (4) เจริญเคเบิล ช่อง38 ทั้งนี้ ข่าวประชาสัมพันธ์ของศูนย์คุณธรรม ได้เผยแพร่ผ่านทาง broadcast online social และ printing กว่า 1,000 ครั้ง คิดเป็นมูลค่ารวมกว่า 100 ล้านบาท

2. โครงการส่งเสริมและขยายผลบุคคลและองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรม ดำเนินการแล้วเสร็จ 100% โดยมีการกันเงินไว้เบิกจ่ายเหลือในปี ในการสรุปผลจัดจ้างจัดงาน Thailand Moral Awards 2024 ซึ่งดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2568

เป็นการดำเนินการจากแนวคิดหลักในการใช้ “พลังของสื่อและต้นแบบ” เป็นกลไกสำคัญในการปลูกฝังและขยายผลคุณธรรมในสังคมไทย โดยอาศัยการยกย่อง เชิดชูเกียรติบุคคล หน่วยงาน ชุมชน และองค์กรที่มีพฤติกรรมโดดเด่นด้านคุณธรรม ตลอดจนการใช้สื่อสร้างสรรค์เป็นเครื่องมือสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเชิงบวกในวงกว้าง พร้อมทั้งพัฒนาแพลตฟอร์มกลาง (Hall of Fame) เป็นพื้นที่รวบรวมองค์ความรู้และเรื่องราวต้นแบบให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย นำไปสู่การสร้างกระแสสังคมที่ “คนดีมีพื้นที่ขึ้น ความดีมีพื้นที่ในสังคม” อย่างยั่งยืน

ในปี 2568 ได้ดำเนินการค้นหาและยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคล ชุมชน องค์กร และสื่อที่มีผลงานโดดเด่นด้านคุณธรรม ผ่านรางวัล Thailand Moral Awards 2024 โดยมีผลการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ได้แก่ การประกาศยกย่อง **บุคคลต้นแบบ** จำนวน 58 คน รวมทั้งการมอบรางวัล Moral Ambassador จำนวน 2 ท่าน ได้แก่ คุณสายสุนีย์ จ๊ะนะ และ เรืออากาศตรีหญิง จันทร์แจ่ม สุวรรณเพ็ง ซึ่งสะท้อนถึงบทบาทต้นแบบทางคุณธรรมที่สังคมไทยควรรยึดถือ นอกจากนี้ ยังได้มอบรางวัลพิเศษเชิดชูเกียรติแก่นางสาวปลื้มจิตร ถินขาว และ เรืออากาศโทหญิง พาณิภัค วงศ์พัฒนกิจ เพื่อยกย่องในฐานะผู้สร้างแรงบันดาลใจและคุณูปการด้านคุณธรรมแก่สังคมไทย ขณะเดียวกันได้ยกย่อง **ชุมชนและองค์กรคุณธรรม** จำนวน 39 แห่งเป็นต้นแบบการขับเคลื่อนคุณธรรมสู่สังคม สำหรับ **ด้านสื่อ** ได้มีการมอบรางวัลแก่สื่อส่งเสริมคุณธรรมใน 9 ประเภท รวมจำนวนทั้งสิ้น 69 ผลงาน ตลอดจนการยกย่องต้นแบบระหว่างปี เช่น มูลนิธิองค์การทำดี และคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ที่แสดงให้เห็นถึงพลังของ “ความดีที่จับต้องได้” และการบูรณาการคุณธรรมควบคู่กับพันธกิจองค์กรอย่างยั่งยืน เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังได้ถอดบทเรียนและจัดทำองค์ความรู้จากบุคคล องค์กร และสื่อที่ได้รับรางวัล รวม 166 เรื่องราว โดยเผยแพร่ในรูปแบบนิตยสารและ e-book เพื่อให้สาธารณชนเข้าถึงได้ง่าย อีกทั้งยังได้จัดพิธีมอบรางวัลเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2568 ณ หอศิลป์แห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม โดยมีผู้แทนจากหลากหลายภาคส่วนเข้าร่วม ทำให้เกิดพื้นที่กลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างแรงบันดาลใจ พร้อมทั้งเชิญผู้ได้รับรางวัลมาแบ่งปันประสบการณ์ผ่านรายการ “คุณธรรม คุณ ทำได้” เพื่อขยายผลสู่สาธารณชนอย่างกว้างขวาง

3. โครงการ กระบวนการพัฒนาระบบนิเวศคุณธรรมกับเครือข่ายสื่อมวลชน ดำเนินการแล้วเสร็จ 100% เป็น การดำเนินงานเกิดจากการเล็งเห็นว่า “สื่อ” มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการสร้างความเข้าใจและพฤติกรรมของสังคมท่ามกลางความท้าทายของยุคดิจิทัลที่เต็มไปด้วยข่าวปลอมและการแข่งขันเชิงธุรกิจ ศูนย์คุณธรรม จึงมุ่งพัฒนาศักยภาพและคุณภาพของสื่อมวลชนให้ตระหนักรู้ด้านคุณธรรม ร่วมขับเคลื่อนประเด็นทางสังคม และสร้างเครือข่ายสื่อคุณธรรม เพื่อให้สื่อไทยก้าวไปสู่การเป็นพลังเชิงบวก ถ้ายทอดเนื้อหาที่ถูกต้อง น่าเชื่อถือ และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงสังคมอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน

จากการดำเนินงาน ได้พัฒนาหลักสูตร “Active Media for Moral Ecosystem” เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการผลิตสื่อเชิงคุณธรรม โดยจัดกิจกรรมอบรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ วันที่ 18 กรกฎาคม 2568 และ 15 สิงหาคม 2568 ณ โรงแรมเดอะ บาซาร์ แบงค็อก ซึ่งมีผู้เข้าร่วม 42 คน ประกอบด้วยสื่อมวลชนและบุคลากรด้านการสื่อสาร รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิจากหลากหลายสาขา ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาควิชาการ กิจกรรมประกอบด้วยการเสวนาวิชาการ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และการนำเสนอผลงานสื่อสร้างสรรค์แนวคิด “D-Power : เรื่องดี เล่าให้ดัง” รวมกว่า 15 ชิ้นงาน

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น ได้แก่ การมีหลักสูตรพัฒนาสื่อคุณธรรมที่ทันสมัยและได้รับความสนใจในวงการสื่อ การเสริมสร้างความตระหนักรู้ด้านคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพให้กับสื่อมวลชน และการก่อให้เกิดองค์ความรู้และพื้นที่แลกเปลี่ยนประเด็นทางสังคมที่สามารถสื่อสารต่อสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การรวมพลังเครือข่ายสื่อยังเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างกลไกบูรณาการด้านการสื่อสารเชิงคุณธรรมที่จะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพสื่อไทย และขับเคลื่อนสังคมไทยสู่ความยั่งยืนในอนาคต